

JAVNE GRAĐEVINE

Svako naselje ili grad, da bi normalno funkcioniralo, osim stambenih građevina mora imati i prateće građevine (škole, ambulante, hotele, trgovine i sl.), koje zovemo javnima.

Javne građevine dijelimo na :

- KOMUNALNE GRAĐEVINE - (garaže, čekaonice, benzinske stanice, javni wc, turistički biro i sl.)
- GRAĐEVINE ADMINISTRATIVNE I UPRAVNE NAMJENE (banke, novčarski zavodi, uprave tvornica)
- GRAĐEVINE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE (sve vrste škola za različite stupnjeve obrazovanja)
- GRAĐEVINE SOCIJALNE NAMJENE (jaslice , dj. vrtići, đučki i studentski domovi, starački domovi i domovi umirovljenika)
- GRAĐEVINE ZDRAVSTVENE NAMJENE (ambulante, bolnice, stacionari)
- GRAĐEVINE ZA TRGOVINU I UGOSTITELJSTVO (trgovine, hoteli, moteli)
- GRAĐEVINE ZA SPORT I REKREACIJU (sportska igrališta, sportske dvorane)
- SPECIJALNE JAVNE GRAĐEVINE (muzeji, kazališta, kina, multimedijски centri)

Lociranje javnih građevina ovisi o njihovoj vrsti i namjeni (primjer - škole i vrtići se lociraju uz stambena naselja, kina, kazališta u gradskim centrima). Lokacija nekih javnih građevina se određuje urbanističkim planovima (primjer - zdravstvena ustanova, bolnica , škola, studentski i učenicki dom, sportska dvorana, muzej).

KOMUNALNE GRAĐEVINE

Namjena - za potpuno i efikasno funkcioniranje pojedinih komunalnih službi i servisa, grade se kiosci, čekaonice, benzinske stanice, turistički uredi. Potrebno je da budu dobro funkcionalno i oblikovno riješeni jer su dani na masovno korištenje i stalno su izloženi pogledima.

U komunalne građevine ubrajamo :

- kioske
- čekaonice
- benzinske stanice
- turističko- informativne urede
- javne wc-e

Čekaonice - razlikujemo čekaonice u kojima se ljudi zadržavaju dulje ili kraće, na primjer kod međugradskog prometa čekaonice su u sklopu željezničkih ili autobusnih kolodvora i mogu poslužiti za dulje čekanje, dok čekaonice prigradskog i gradskog prometa u pravilu služe za kratko zadržavanje ljudi.

ČEKAONICA UZ AUTOBUSNI KOLODVOR

Čekaonice koje služe za duže zadržavanje ljudi, u sklopu kolodvora, imaju u sklopu kioske, ugostiteljske sadržaje, eventualne telefonske govornice i slično. Čekaonice za kraće zadržavanje po načinu izgradnje dijelimo na :

- otvorene
- poluotvorene
- zatvorene

Kod projektiranja suvremenih čekaonica treba težiti TIPIZACIJI koja daje mogućnost smanjenja ili povećanja, pa je jako važno koristiti dobro prostudiran MODUL. Korištenjem tipiziranih elemenata određenog modula, bez suvišnih detalja i jednostavnih oblika čekaonice postaju prepoznatljive, a što je važno radi lakšeg snalaženja, a s druge strane takvi se oblici lako uklapaju u sve ambijente.

SUVREMENE TIPSKE ČEKAONICE (PLEKSI GLAS - METAL)

ČEKAONICE OD TRADICIONALNIH MATERIJALA

Benzinske stanice - prema kapacitetu ih dijelimo na :

- male
- srednje
- velike

- po položaju prema prometnicama ih dijelimo na :

- otočne
- prolazne s jednostranim posluživanjem
- dvostruke

- sadrže :

- crpke za gorivo
- agregat za vodu i zrak
- manju kućicu za ambalažiranu prodaju i naplatu usluga
  - garderobu i sanitarije za osoblje
  - sanitarije za stranke

Mogu biti natkrite ili nenatkrite, ako su natkrite min. visina je 3.5 m. Kod projektiranja paziti da bude osigurana doprema goriva, a obavezno je rezervoare smjestiti u nepropusna AB korita.

Informativni i turistički uredi - namjena im je informiranje turista, putnika. Lociraju se uz mjesta na kojima je veliki promet putnika , u blizini kolodvora ili uz turističku atrakciju ali u tom slučaju oblik treba prilagoditi turističkoj atrakciji. Kod projektiranja trebamo:

- odvojiti promet stranaka od prometa osoblja
- dobro ja koristiti lagane konstrukcije
- dobro je graditi trijem
- u izgledu moraju biti arhitektonski atraktivni

DIJELIMO PROMET STRANAKA OD PROMETA OSOBLJA

OBLIK PRILAGOĐEN TURISTIČKOJ ATRAKCIJI

Javni WC - lociramo ih na mjestima gdje imamo veću gustoću pješaka, a prema smještaju u prostor mogu biti :

- nadzemni
- podzemni
- u sastavu drugih građevina

- nadzemni - obično smješteni u parkovima, ulaza zaklonjenog od pogleda - važno je dobro riješiti ventilaciju

- podzemni - ispod trgova, pješačkih prometnih čvorišta, također je jako važno dobro riješiti ventilaciju - predstavljaju najbolje rješenje jer potpuno oslobađaju površine

- u sastavu drugih građevina - to su vrlo ekonomična i funkcionalna rješenja, smješteni u sklopu velikih čekaonica, javnih građevina - moraju imati potpuno odvojen pristup

ULAZ U PODZEMNI WC

NADZEMNI WC

WC U SKLOPU TRGOVAČKOG CENTRA

Promatrajući tlocrt, javni wc mora imati 3 obavezne grupe :

- dio za muške (ima obavezno 2 predprostora, 1 s umivaonicima, 1 s pisoarima + sanitarne kabine)
- dio za žene (pred prostor s umivaonicima + sanitarne kabine)
- dio za poslugu (mora biti u vezi i s muškom i sa ženskom grupom)